

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 1 Nisan 2013
Sayı : 11.542

21031

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Erdoğan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

M.Rıza YALÇINKAYA
CHP Bartın Milletvekili

Bilindiği üzere; Bartın ili Amasra ilçesi sınırları içerisinde kurulması planlanan termik santrallerle ilgili başlatılan ÇED süreci kapsamında 29 Kasım 2010 tarihinde Bakanlığınız tarafından Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü Toplantı Salonu'nda yapılan Kapsam ve Özel Format Belirleme Toplantısı'nda; Kızçıkan Koyu Mevkii ve Çapak Koyu Mevkii için ret kararı verilmiş, ÇED Başvuru Dosyalarında belirtilen Tarlaağzı ve Gömü alternatif alanlarının yer seçimi açısından uygun olmadığı, bu alanların ÇED Süreci dışına çıkartılması ve ana alternatif olarak düşünülmemesi gerektiği, ÇED çalışmasının ise Delikliburun Mevkii veya Filyos Vadisi Mevkiine odaklanmasının Çevre Düzeni Planı kapsamında daha uygun olacağı hususları gündeme gelmiş, ÇED Başvuru Dosyaları; yeni bir alternatif alan sunması için firmaya iade edilmiştir.

Konuyla ilgili olarak; 14.01.2013 tarihinde Bakanlığınıza hitaben yazmış olduğum yazıda, ÇED Sürecinin yeniden başlamasına yönelik bir talebin tarafınıza iletilip iletilmediğini, ÇED Firması tarafından alternatif alanların belirlendiği ÇED Dosyasının bakanlığınıza sunulup sunulmadığını sormuştum.

Bakanlığınızca 05.02.2013 tarihinde tarafıma gönderilen cevabi yazıda; firmanın, alternatif alanlarını belirleyip hazırlamış olduğu ÇED Başvuru Dosyasını bakanlığınıza sunduğunu, 19.02.2013 tarihinde Bartın Valiliği Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nde halkın katılımı toplantısının, 21.02.2013 tarihinde de bakanlığınız bünyesinde de komisyon toplantısının yapılacağı belirtilmiş olup yeni bir ÇED Sürecinin başlatıldığı bilgisi verilmiştir.

HEMA Elektrik Üretim A.Ş tarafından hazırlanarak Bakanlığınıza sunulan son ÇED Başvuru Dosyasında termik santral kurmak için belirlenip, alternatif alan olarak gösterilerek projelendirilen "Amasra Bostanlar Çapak Koyu Mevkii'nin"; 29 Kasım 2010 tarihli kapsam ve özel format belirleme toplantısında ret kararı verilip, ÇED süreci dışına çıkartılan ve bundan sonra değerlendirme dışında tutulacak yer olarak belirlenen alan olduğu maalesef görmezden gelinmiş, aynı yeri çakma bir isimle başka bir alanmış gibi gösteren firmanın yapmış olduğu başvuru, yeni bir alternatif alan başvurusu olarak kabul edilmiştir.

Dolayısıyla alternatif bir alan olarak gösterilen yer için çakma bir isim kullanarak sahtecilik yapan ÇED firması, hazırladığı başvuru dosyasını Genel Müdürlüğünüze sunmuş, Genel Müdürlüğünüzde; **Bartın ili sınırları içerisinde 'Bostanlar Mevkii Çapak Koyu' adında bir yer olmamasına rağmen** söz konusu alanı iyice tetkik edip araştırmadan, başvurunun başka bir alan için yapıldığını zannederek usulsüz bir şekilde ÇED sürecinin başlamasına izin vererek kabul edilemez bir hatanın altına imza atmıştır.

Amasra ve yöresi için telafisi mümkün olmayan zararlar verecek bu son derece önemli ve hayati konuda tüm uyarılarımıza ve itirazlarımıza rağmen ısrarla hata yapmaya devam eden Genel Müdürlüğünüzün, Amasra İlçesi Bostanlar Mevkii Çapak Koyu'nda kurulması planlanan termik santrale ait ÇED Başvuru Dosyası için;

-02/10/2009 tarihinde onaylanmış Zonguldak-Bartın-Karabük (ZBK) 1/100 bin ölçekli Çevre Düzeni Planı, plan açıklama raporuna aykırı olması,

-17/07/2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin 8'inci maddesine göre ÇED Başvuru Dosyalarındaki bilgi ve belgelerin tutarsız ve uygun olmaması.

-29/11/2010 tarihinde Bakanlığınızda yapılan Kapsam ve Özel Format Belirleme Toplantısı'nda, ÇED Süreci başlatılan aynı yerle ilgili yapılmış başvuru dosyalarının yer seçimi açısından uygun olmadığı, bu alanların ÇED Süreci dışına çıkartılması ve bundan sonra ana alternatif alan olarak düşünülmemesi gerektiği karar altına alınması gibi nedenleri göz önünde bulundurup başvuru dosyasını firmaya iade etmesi gerekirken maalesef çakma bir isimden ibaret olan dosyayı değerlendirmeye alıp ÇED Sürecinin başlamasına izin vermiştir.

ÇED Sürecine konu olan termik santral projesinin yapılmak istendiği alanda geçerli olan en üst ölçekli planlama kararı, eski adıyla Çevre ve Orman Bakanlığı, yeni adıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılarak onaylanmış olan 1/100 bin ölçekli çevre düzeni planıdır. Termik santral yapılmak istenen alanlar planda "turizm alanı", "orman alanı" ve "tarım alanı" olarak planlanmış yerdir. Çevre Düzeni Planı, 5491 sayılı kanun ile değişik 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun "Çevrenin Korunması" başlıklı 9'uncu maddesinde ele alınmış, amacı, içeriği ve yetki tanımlamasına yer verilmiştir. Buna göre; "Ülke fiziki mekânında, sürdürebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda koruma-kullanma dengesi gözetilerek kentsel ve kırsal nüfusun barınma, çalışma, dinlenme, ulaşım gibi ihtiyaçların karşılanması sonucu oluşabilecek çevre kirliliğini önlemek amacıyla nazım ve uygulama imar planlarına esas teşkil etmek üzere bölge ve havza bazında 1/50 bin ve 1/100 bin ölçekli çevre düzeni planı bakanlıkça yapılır, yaptırılır, onaylanır. Bu tanımlamaya uygun biçimde bakanlığınız tarafından hazırlanarak onaylanmış olan 1/100 bin ölçekli Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planında mevcut/öneri "termik santral" alanları planlanmış ve planda gösterilmiş olduğu halde söz konusu termik santral yapılmak istenen alan "Bartın ili Amasra İlçesi Çapak Koyu Mevkii" bu amaçla "planlanmış olmadığından" ÇED Sürecinin başlatılması ilgili mevzuata açıkça aykırı olmuştur.

1/100 bin'lik çevre düzeni planı kararında söz konusu alan "termik santral" kurulabilecek alan olarak tanımlanmamış, "turizm alanı" "orman alanı", "tarım alanı" ve tarihi, kültürel ve arkeolojik değerleri açısından korunma altına alınmış alan olarak belirlenmiştir. Bölgede "termik santral yapılamayacağı" "Plan Açıklama Raporu" ve "Plan hükümlerinden" açıkça anlaşıldığı halde ÇED Sürecinin yeniden başlatılması vahim bir hatadan ibaret olmakla birlikte usulsüz bir işlemdir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Süreci 5491 sayılı Kanun ile değişik 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun Tanımlar Başlıklı 2'nci maddesinde; "Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin; seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalar" olarak tanımlanmıştır. Bu tanımdan da açıkça anlaşılabileceği üzere herhangi bir yatırım projesi hakkında "ÇED" süreci başlatılabilmesi ancak o projenin "planlanmış" olmasıyla olanaklıdır. Oysa başlatılmış ÇED Sürecine konu olan termik santral projesi, planlanmış bir proje değildir.

"Plan Açıklama Raporunun 5.5'inci bölümünde yer verilmiş olan" planlama bölgesindeki illere ve ilçelere ilişkin çevresel, sosyal, ekonomik ve mekânsal senaryolar arasında 5.5 2.2 bölümünde Amasra ilçesine ilişkin senaryo açıklanmıştır. Bu senaryoya göre; Amasra kentinde doğal ve tarihsel/kültürel çevrenin korunması, kent kimliğinin geliştirilmesi, sağlıklı ve yaşanabilir bir turizm merkezi oluşturulması amacıyla bölgenin özelliklerine uygun, doğal çevreye, tarihi mirasa ve kültürel dokuya duyarlı ve koruyucu, bölge ekonomisine ve toplumsal yaşantıya katkıda bulunacak sürdürülebilir turizm politikasının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu politika sadece Amasra kentini değil Amasra ilçesinin tümünü kapsayacak bir politika olacaktır. Planlama döneminde, Amasra ilçesi planda

öngörülen strateji ve politikalarla gelişmiş sağlıklı ve yaşanabilir bir doğa ve kültür turizmi merkezi olacaktır, denilmektedir.

'Plan kararı' niteliği taşıyan Amasra senaryosuna bakıldığında; Amasra ilçesinin tümüyle, planda öngörülen stratejilerle gelişmiş, sağlıklı ve yaşanabilir bir doğa ve kültür turizmi merkezi olarak tanımlanmış olup, plan kararlarıyla uzaktan ya da yakından ilgisi olmayan 'termik santral' yapma girişimi, mevzuata ve plan kararlarına aykırı olduğu gibi 'kamu yararına' da aykırıdır.

1/100.000 ölçekli çevre düzeni planının Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama bölgesinde yapılacak termik santralleri başta 'Filyos Vadisi' olmak üzere, çevresel ve ekolojik açıdan hassas olmayan uygun alanlara yönlendirilmesi strateji ilkesi doğrultusunda söz konusu termik santral projesinin yer seçiminin alternatif olarak sunulan Delikliburun Mevki veya Filyos yatırım havzasında ele alınmasının uygun olacağı mütalaa edilmiştir. Kızçıkan Koyu Mevkii ve Çapak Koyu Mevkii de ÇED Süreci dışarısına çıkartılması ve ana alternatif olarak bundan sonra düşünülmemesi gereken alanlardır.

Alınan kararlar bu kadar açık ve net iken; ÇED Hizmetleri ve Çevre İzinleri Genel Müdürlüğü tarafından bu kararlar görmezden gelinip başvuruları reddedilen yerler ile ilgili tekrar termik santral kurulma başvuruları kabul edilerek ÇED Süreci başlatılmış, Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü tarafından 29/11/2010 tarihinde yapılan ÇED Süreci ile ilgili Kapsam ve Özel Format Belirleme Toplantısında alınan kararlar görmezden gelinerek, yok sayılmıştır.

Bakanlığınız tarafından yaptırılan 1/100 bin ölçekli çevre düzeni planını oluşturan kararlar bütünü, (plan + plan hükümleri + plan açıklama raporu) bir parçası olan 'açıklama raporunda', 'doğa içinde termik santrali yapımına ilişkin girişimlerin uygun bulunmadığı' ve yer seçiminin planda sanayi yatırımları için 'planlanmış' olan 'Filyos yatırım havzası' 'na yönlendirilmesi gerektiği açıkça belirtilmiş olması ve daha önce yapılan 29/11/2010 tarihli Kapsam ve Format Belirleme toplantısında alınan kararlara uyulması gerektiği için ÇED sürecinin durdurulup, başvuru dosyasının iadesi gerekmektedir.

19 Şubat 2013 tarihinde de Bartın ili Amasra ilçesi Tarlaağzı Köyünde yapılmak istenen Halkın Katılımı Toplantısı da, bu konuda duyarlı Bartınlı ve Amasralı vatandaşlarımızca, firmanın santral projesi sunduğu alanın daha önce reddedilen ve ÇED Süreci dışına çıkartılan aynı yer olması nedeniyle tepki görmüş ve toplantının yapılması engellenmiştir.

Buna rağmen; 21 Şubat 2013 tarihinde Bakanlığınızda gerçekleştirilen ve bizzat şahsımın da katılmış olduğu kapsam ve özel format belirleme toplantısında; yapılan uygulamaların yanlış olduğu şahsım ve toplantıya katılan diğer arkadaşlarımız tarafından uzun uzun dile getirilmiş olmasına karşın, ÇED başvuru dosyasını kabul ederek süreci başlatan bakanlığınız, hukuk dışı ve usulsüz bir şekilde kapsam ve özel format belirleme toplantısını gerçekleştirerek maalesef büyük bir hatanın altına imza atmıştır.

Konunun önemi nedeniyle;

- 1- Bakanlığınız; kendi hazırlatıp onaylamış olduğu 1/100 bin ölçekli Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planını hangi gerekçelerle yok sayarak yeni bir ÇED sürecinin başlamasına neden olmuştur?
- 2- Kentsel SİT alanı, kavşak suyu, turistik koy ve sahiller, çok önemli nitelikteki yaban hayatını barındıran ormanlar ve dünyanın en önemli koruma alanlarından biri olan Küre Dağları Milli Parkı gibi doğal ve kültürel kaynaklara zarar verecek toplam 2640 MW gücündeki dev boyutlu iki termik santralin bu yörede inşa edilmesi düşüncesinin yanlışlığı plansal anlamda ortadadır. Bu durum Bakanlığınızca nasıl görmezden gelinmektedir?

- 3- 29 Kasım 2010 tarihinde Bakanlığınız bünyesinde yapılan ve bizzat şahsımın da katılımıyla gerçekleşen kapsam ve özel format belirleme toplantısında; Kızçıkan Koyu Mevkii ile Çapak Koyu Mevkiine format verilmeyip ve bu alanların ÇED Sürecinden çıkartılarak bundan böyle alternatif alan olarak gösterilmemesi gerektiği yönünde kararlar alınmıştı. Firmanın; son yaptığı başvuruda termik santral kurmayı düşündüğü alanın koordinatlarıyla, daha önceki başvuru dosyalarındaki termik santral kurulacak alanın koordinatlarıyla birebir ölçüşüyor olmasına rağmen Bakanlığınız çalışanları, aynı yeri başka bir yermiş gibi yeni bir alternatif alan başvurusu olarak kabul edip ÇED Sürecinin başlamasına nasıl izin vermektedir? Bu usulsüzlüğe nasıl göz yumulmaktadır?
- 4- 21 Şubat 2013 tarihinde yapılan Kapsam ve Özel Format Belirleme Toplantısı'nda; Bartın il sınırları coğrafi haritasında bulunmayan bir yeri 'Bostanlar Mevki Çapak Koyu' adıyla çakma bir isimle alternatif bir alanmış gibi yeniden başvurarak bakanlığınızı yanıltmaya çalışan firmanın başvurusuna yönelik başlatılan çalışmaları durdurup dosyayı geri iade etmeyi ve sahtecilik yaparak bakanlığınızı kandırmaya çalışan bu firma ile ilgili savcılığa suç duyurusunda bulunmayı düşünüyor musunuz?